

позиции на героите си. Като че ли става дума за „употреба“ на расисткия дискурс, модерен за времето си, затова и характеристичен не само в диалозите им, но и в цялостния романов текст (думата „раса“ и производните ѝ изобилстват в него). Но - докато в „Поручик Бенц“ *левантийското* е по-скоро вид определение към женската „демония“ (ако си послужа с обикнатия израз на споменатия проф. Янко Янков) на Елена (името едва ли е случайно избрано), то вече в „Осьдени души“, роман, издаден при това година след 1944, *левантинското* е изведен в пряка характеристика, директно изречена от автора. Докато Елена Петрашева е описана в полюсите на „ангелско“ и „демонично“, то епизодичната героиня Жоржет Киди е самото въплъщение на злото, на изродената след смешения „раса“: „Тя бе левантинка, с неопределена народност, един от тия мелези, които скитат из вертепите около Средиземно море и съединяват в себе си пороците на много раси. Лицето ѝ бе матово, с маслинен оттенък, както у испанките, но в чертите ѝ нямаше нито следа от изтънчеността на тези приветливи и целомъдрени жени. Очите ѝ, студени, черни и вероломни, гледаха с втренчената неподвижност на змия, а от тялото ѝ се излъчваше никакво лениво сладострастие, което превръщаше любовта в мръсна оргия“... Както се вижда, в тази „ломброзианска“ характеристика няма и следа от двойственост: тя звучи като диагноза на престъпен женски тип, при това не особено разсъдъчен, щом след „плитко скроения“ обир на американци вкарва своята любовна жертва Луис Ромеро (определен като „семитски тип“), в затвора. Че „половин французойката“ Елена е нейна расова посестрица, личи и от епитета „вероломен“, с който са белязани и двете. *Вероломните очи на Жоржет удивително напомнят поведенческите реакции на „левантинското момиче“ Елен с неговия „тъмен левантински гняв, който поради безсилието си да се прояви веднага, по-късно трябващ да вземе облика на тъй вероломно отмъщение“.* Поводът да се развиши то е наистина парадоксален: една заслужена мъжка плесница. В миговете, когато Бенц е станал свидетел на почти мигновеното след раздялата им на влюбени, затова и чудовищно, ирационално и пределно „грехопадение“. И вместо сам да я убие, Бенц се оставя да бъде предаден от „вероломната“ си любима и убит от френските войници (негри-зуави). Така любовното коварство се изражда в никаква универсална нравствена уродливост. Приоритет на „мелеза“ Петрашева, а не на „германец“ Бенц или „французина“ Лафарж (последният е „фронтови“ враг на измамения любовник, но с воинско благородство пожелава да го спаси). Като че ли в един